

PAMĚTNÍ KNIHA
OBEC
KOMOŘANY
OKRES
VYŠKOV

Tato kniha obsahuje 594 stran, slovy: pětset devadesát čtyři. Do používání byla vzata v září 1974.

KRONIKA

Obec Komořany okres Vyškov

Díl 1.

Úvod

Rada MNV v Komořanech na schůzi konané dne 25. července 1956 se usnesla a pověřila řed. Národní školy Jana Bednáře psaním obecní kroniky.

Ředitel školy Jan Bednář začátek svých zápisů převzal z brožury Václava Buriana: Z dějin Komořan, kteroužto brožuru vydal V. Burian nákladem MNV v Komořanech v r. 1945.

V roce 1957 ukončil Jan Bednář psaní kroniky a proto v roce 1961 pověřila rada MNV psaním kroniky učitele Josefa Skácela. Tento zpracoval podrobně rok 1961 a psaní přerušil.

Protože zápisy Jana Bednáře do r. 1957 jsou nepřesné a zachycují více celostátní a mezinárodní situaci než dějiny obce, bylo dohodnuto v radě MNV, aby obecní kronika byla přepracována, aby její zápisy hovořily o historii obce a lidech, kteří tuto historii tvořili.

Aby příští generace mohly posoudit, proč byla kronika přepracována, jsou zápisy kronikáře Jana Bednáře ku kronice připojeny v plném znění.

Zpracování dějin obce za léta 1945 až 1950 provedl Jos. Skácel v letech 1972 a 1973 a v listopadu 1973 předložil ku schválení školské a kulturní komise MNV, která ve složení:

předseda: Julínek Josef
tajemník: Orálek Bohuslav
členové: Brtník Radoslav
Otevřelová Anežka
Pytelová Jana
Kalužová Libuše
Veltruská Jiřina
Šimáček František
Vachtarčíková Anna

Zápis do kroniky uskutečnila v září 1974 Šenkýřová Hana, bytem Komořany 42, studentka dvouleté ekonomické školy, dle zpracovaného konceptu kronikáře učitele v důchodě Skácela Josefa.

Životopis

J. Skácela

V roce 1961 byl pověřen radou MNV psát kroniku obce Josef Skácel.

Narodil se v Tučapech 5. ledna 1907, vystudoval učitelství, působil na Slovensku až do roku 1939. Od r. 1939 působil jako učitel v obcích rousínovska. V srpnu 1945 se přestěhoval do Komořan jako učitel a předseda správní komise.

Od r. 1945 podílel se na budování osídlení obce a to zejména v organizaci KSČ, v akčním výboru NF a v masových organizacích. Při socializaci vesnice od r. 1950 stál v předních řadách budovatelů nové socialistické vesnice.

Roky 1945 až 1950

Z pověření rady MNV v Komořanech ujímám se po dvacetisedmi letech těžkého úkolu - napsat ze svých vzpomínek tu nejslavnější historii obce, kterou začala psát krví svých synů slavná Rudá armáda v sobotu 28. dubna 1945 v boji o obec.

Co bylo známo o Komořanech dříve, zaznamenal o obci Václav Burian, rodák z Podbřežic a vydal nákladem MNV v roce 1945.

Já, jako rodák z nedalekých Tučap úvodem svého vyprávění doplňuji jen to závažné, co Václav Burian nenapsal o Komořanech do roku 1945 a dále pokračuji o historii české obce.

Komořany patřily k sedmi obcím českého Vyškovska, kde se kdysi před staletími usadili Němci, kteří si zarputile uchovávali svou německou zpupnost, řeč, kraj i zvyky. A když přišla hodina v níž měli osvědčit věrnost republice, která jim po osvobození v roce 1918 ponechala německé školy, učitele i kněze, zradili, a odplatili se tím, že po 15. březnu 1939 ztýrali českého učitele Sychru, vyhnali jej i s 12 českými dětmi z české menšinové školy, kterou si v roce 1922 postavila česká menšina, strhli a pošlapali československý státní znak a vysekali lípu svobody. Již v době Mnichova zavládl v Komořanech zlobný duch vzpoury a komořanští nacisté měli vedoucí postavení mezi sedmi německými obcemi Vyškovska. A svou nacistickou zpupnost dali plně do služeb Hitlerova fašismu po 15. březnu 1939 a zvláště v době napadení Sovětského svazu.

Jezdil jsem v té době učit do Slavíkovice a nejen mně, ale každému Čechu bylo bolestně, když v úseku státní silnice Komořany měl stále před očima pomalovanou silnici slovy „Viktoria“ a u železničního mostu musel denně číst na veliké tabuli nápis „Wien - Moskau“ a dívat se na veliké šipky směřující na východ.

A u nás v Tučapech provokovala každou chvíli komorská Hitlerjugend, která v parádních uniformách, s dýkou u boku, s bubínky a vlajkou s hákovým křížem vyřvávala nacistické marše. Raději se každý se zařatými pěstmi skryl za vrata, protože si drží hitlerčící vynucovali zdravení vlajky arijským zdvižením ruky.

A léta plynula, strach a úzkost mizela z českých očí a vkrádala se nezadržitelně do očí komorských Němců. Jejich zfanatisování synové se nevraceli s rytířskými kříži, nedojeli ani podle šipek do Moskvy, ani Leningradu a kříže dostávaly jen „březové“ s prostřelenou přílbou na širých ruských pláních.

A přišlo jaro roku 1945, jaro neobyčejně krásné a teplé a s rozkvétající přírodou rozkvétal i v českých očích nejkrásnější květ, květ svobody. Šestiletá nadvláda zpupných a krutých cizáků umírala zbaběle pod krutými a zdrcujícími údery hrdinných synů neporazitelné slavné Rudé armády.

Obrovské přesuny německého vojska po státní silnici i po železnici v jarních měsících r. 1945 směrem k Brnu, jakož i těžké nálety sovětských a angloamerických letadel na Brno a Vídeň svědčí o tom, že chýlí se k rozhodující bitvě o Brno a tím i o Moravu. Po silnici směrem k Brnu ujíždějí na ukrajinských i polských vozech ti, kteří zradili svůj lid i vlast -

bývalí kulaci, polští statkáři, prostě ti, kteří se dali do služeb gestapa. Hledají záchranu někde v neznámu, na západě. Zbaběle prchají na západ říší Němci, kterým Hitler velkoryse rozdával půdu i statky na Ukrajině, v Polsku i u nás.

V obcích se budují zátaras z mohutných lesních velikánů z polesí Račice a Pozořice. U silničních mostů se budují mohutné betonové pilony, které se mají strhnout na silnici a zatarasit a zdržet vítězný postup Rudé armády. V obcích je vyhlášena pracovní povinnost a opevňovací práce řídí německé komando, které je ubytováno v barákovém táboře v Rousínovci.

První střely dopadly na katastr Komořany 15. dubna 1945. Malé sovětské letadlo Rata letící tiše kopírovacím letem v podvečer nad olšanskými lesy zpozorovalo osobní vlak, který vyjížděl ze zastávky v Komořanech o 19 hod. směrem na Vyškov. Vlak zasypalo světelnými střelami, donutilo jej zastavit a lidé se zděšeně rozbíhali po polích a hlavně do habrovského úvozu, kde se ukryli. Tak jak tiše se objevilo zase zmizelo nad olšanskými lesy a protože lokomotiva nebyla zasažena, vlak pokračoval v jízdě do Vyškova. V této době pozoroval jsem bombardování Brna. Mohutné formace bombardovacích letadel zasypávaly Brno těžkými pumami a jednotlivá letadla, pravděpodobně zasažena, zalétala až k Dražovickému hájku, kde shodila náklad bomb. Poslední fáze boje o Brno a okolí sledoval jsem přímo proto, protože jsem neměl domova. Od června 1943, kdy jsem unikl gestapu při zatýkání, skrýval jsem se po lesích a vesnicích od Hostěnic až po Drnovice, měl jsem tak možnost sledovat poslední fáze boje o Brno a Vyškov.

Dne 24. dubna 1945 řítilo se asi 50 německých tanků po silnici od Vyškova k Rousínovu. Jeden z nich sjel se silnice na tučapském kopci a převrátil se. Za krátkou dobu ocitl se slavkovský vrch Urban v mračnech prachu a dýmu mohutných výbuchů sovětského dalekonosného dělostřelectva.

Ve středu 25. dubna v ranních hodinách mohutný hluk německých tanků rozburácel obec Tučapy. Německé tanky v zbesilém ústupu doslova se vřítily do vesnice, vyrážely zavřená vrata a kryly se v průjezdech domů. V zápětí přeletěla obec letka sovětských letadel. Jen včasné maskování německých tanků, nebo snad nechtěli sovětsí letci zničit českou vesnici – to druhé je snad pravděpodobnější – zachránilo na čas německé tanky i českou vesnici. Po přeletu letadel ustupovaly německé tanky po silnici k Nemojanům.

Dne 25. dubna projížděla přes Tučapy veliká maďarská vozatajská kolona směrem k Nemojanům. Na silnici k Nemojanům byla rozprášena sovětskými letadly. V zápětí ozvala se ohlušující detonace a z lulečského nádraží vyvalil se černošedý mrak dýmu a ohně. Německý muniční vlak o 40 pancéřovaných vagoněch byl zničen. Nejvíce škod způsobila tlaková vlna z 3 vagonů ekrazitu. Smetla střechy v Nemojanech, tašky na kostele sv. Martina, vymáčkla všechna okna v Tučapech a v horní části Komořan. Letecký útok na německý muniční vlak neobešel se bez ztrát. Na katastrofách obcí Komořany, Tučapy, Podbřežice, Nemojany a Luleč zůstalo sestřeleno 6 sovětských letadel.

Po těžkých bojích o Brno a o Slavkov ve dnech 25. a 26. dubna pronásledovaly jednotky 4 ukrajinské fronty maršála Malinovského část ustupujících jednotek k Vyškovu. V pátek 27. dubna k večeru zastavila se sovětská vojska na linii Dražovice, Rousínov - Habrovany. Ještě v pátek 27. dubna po obědě malý a tichý sovětský dvojplošník Rata shodil pumu na tučapský kopec. Dopadla na silnici, kde se říká „u zbořeného mostu“. Jednu střepinu této pumy dal jsem na památku do komorské školy. Po tomto výbuchu lidé se ukryli a nevycházeli již ze sklepů.

V sobotu 28. dubna v ranních hodinách vyrazila sovětská vojska k dalšímu útoku, aby nedopřála nepříteli možnost opevnění a vybudování obrany na výběžcích Dražovské vysočiny od Nemojan až po Drnovice. Hlavní nápor sovětských vojsk na Vyškov směřoval po silnici Habrovany - Nemojany - Drnovice a údolím mezi Komořanami a Podbřežicemi ve směru kde půjde budoucí dálnice. Boj o Komořany byl krátký. Ustupující německé vojsko nekladlo

v obci vážnější odpor. Zoufalou obranu vybudovali Němci na skále a věži sv. Martina na Liliové hoře a na tučapském návrší směrem od boží muky ve směru polní cesty až ke kříži na hranicích Tučap a Podbřežic. Boj o tučapské návrší a tím o státní silnici, železnici a celou tučapskou kotlinu od Komořan po Habrovany byl nelítostný, protože německé krycí jednotky dostaly pravděpodobně rozkaz k sebeobětování. Svědčí o tom ta skutečnost, že když jsme v katastru obce Tučapy německé fašisty zakopávali, našli jsme je zabitě s panceřovou pěstí v ruce, nebo s granátem v ruce a u kříže u velkorážového kulometu na kupě vystřelených nábojnic a pod. 23 německých fašistů jsme zakopali v katastru obce Tučapy na místě, kde je zasáhla kulka útočící Rudé armády.

V boji o Komořany padli a byli před budovou MNV dočasně pochováni následující sovětští hrdinové Filip Nikolajevič Gruntěnko, Ivan Grigorievič Fedotov, Lakirovič Chabrej a dva neznámí sovětští hrdinové. Na katastru obce zůstaly 2 shořelé německé panceřové vozy a sestřelené sovětské letadlo a spousta pěchotních zbraní a nevybuchlé munice.

O krutosti boje o tučapské návrší svědčí ta skutečnost, že trval od rozednění 28.4. až do poledních hodin a po boji bylo k dočasnému odpočinku v Tučapech pochováno 21 sovětských hrdinů.

Při bitvě o Komořany, která probíhala 28. dubna v ranních hodinách bylo na obec svrženo několik bomb. Byly zasaženy domy čp. 71, 72 a 73. Značně byly poškozeny domy čp. 54, 56, 57, 76, 77, 105 a 106. Několik komorských Němců bylo zraněno. Jednou bombou, která padla na dvůr českého hostince č. 150 byla těžce zraněna Antonie Skřivánková z čp. 128 při přechodu do krytu. Protože ji nemohla býti v průběhu bojů poskytnuta pomoc, zemřela vykrvácením. Silnice od Rusínova až po Komořany byla připravena k zaminování, ale zničení muničního vlaku na nádraží v Lulči mělo pravděpodobně za následek nedostatečné zásobování střelivem i výbušninami ustupující německou armádu. V noci ze 27. na 28. dubna byly ustupujícími Němci vyhozeny železniční mosty u Tučap a Nemojan. Tím bylo na dlouhou dobu přerušeno železniční spojení mezi Přerovem a Brnem. Silniční mosty v úseku z Holubic až po Vyškov zůstaly nepoškozeny a kvapně ustupující Němci nestrhli ani betonové pilony u mostů na státní silnici. Boje o Vyškov a zejména o tankovou střelnici Kozí Horku, kde byly vybudované panceřové pevnůstky se protáhly až do úplné a bezpodmínečné kapitulace německé armády. Poražená německá armáda byla od severu tísněna armádou generála Jeremenka, který spolu s českoslov. armádním sborem postupoval k Olomouci, od jihu rumunskou armádou a od Brna jednotkami maršála Malinovského. Ve dnech 2. a 3. května vystřídala útočící sovětské jednotky v prostoru Pustiměře, Drysic a Želče rumunská armáda. Poražené německé jednotky kvapně ustupovaly přes lesy směrem na západ.

Po silnici směrem k Brnu táhlo tisíce zajatých Němců. Vedle silnice po polích směrem k Brnu byla hnána tisícová stáda dobytka, které Němcům zajala sovětská armáda. Hned po osvobození každé obce byly vylepovány mobilisační vyhlášky československé vlády. Týkaly se hlavně přípravy a zásobování sovětské a rumunské armády. Občané každé vesnice se starali hlavně o zakopání zabitých koní a padlých Němců.

Ještě se bojovalo o Vyškov a již se tvořily v obcích revoluční národní výbory.

Vedoucí silou v revolučních národních výborech byli dělníci. Členové revolučního národního výboru byli potvrzeni ve svých funkcích sovětským velitelem Vyškova. Každý člen RNV obdržel potvrzení orazítkované razítkem sovětského vojenského velitelství ve Vyškově a starým razítkem obecního zastupitelstva. Takováto potvrzení pro každého člena RNV jsem vyřizoval 3. května pro obec Tučapy. Originál tohoto dekretu jsem zaslal Vojenskému historickému ústavu v Praze. Jak a kdo ustavil RNV v Komořanech jsem nevyptával.

V každé obci byla vytvořena ozbrojená lidová milice. Chránila ve dne i v noci pokojný život občanů a zadržovala osoby, které se bez dokladů pohybovaly v obce. Shromažďovala nevybuchlou municí v katastru obce a zabraňovala hlavně dětem v přístupu k výbušninám. I

přes tato opatření ozývala se všude a na všech stranách dlouho po frontě střelba nerozvážných chlapců, kteří si ukrývali odhozené zbraně poražené německé armády. Mnohým zraněním a smrtelným úrazům zabránil náš občan Ladislav Frank z pop. č. 40, kterého si RNV volaly k zničení nevybuchlé munice.

A jistě nebudou kronikáři vytýkat budoucí generace, že odbočí na chvíli z obce Komořan do sousedních Tučap a napíše několik vzpomínek na nejkrásnější chvíle z osvobození, které si zachovala naše starší generace. Nic si lidé nepřáli před průběhem blížící se fronty, než aby si zachránili holý život. A proto se slzami v očích a s bratrskými polibky a objetími, vítali jsme mladí i staří naše osvoboditele, zaprášené, upocené a unavené i zraněné sovětské vojáky. Řečí i svou dobrosrdečností byli nám tak blízcí, tak milí, že v radosti jsme přinášeli to nejlepší co jsme doma měli. Pekly se koláče a buchty a oni na oplátku nám dávali plné kbelíky guláše, kusy syrového masa a popít ruské vodky a my zase naši moravské slivovice. A 1. máj, který jsme slavili celou noc při zatemněných oknech a za neustálého hukotu letadel a hřmění děl, na ten se nedá zapomenout. Nejlepší víno, sardinky, čokoládu, nejjemnější tabák a samozřejmě stoličnuju vodku, to vše si v těžkých bojích střídali sověšší hrdinové pro svůj největší svátek – 1. máj. Přijíjelo se na vítězství, na brzký konec války, za vlast, za Stalina, za Gottwalda, za Svobodu a garmoška vyhrávala válečné i lidové písně, kterým jsme se s radostí učili. Rádi na oplátku poslouchali naše lidové, zejména slovenské písně.

Ovšem učili mne, nadšeného sokolského vlastence třídnímu pohledu na život. V průběhu fronty osádka zničeného sovětského tanku přišla do veliké chalupy na začátku Tučap a porazila dotyčnému velikému sedlákovu prase. Sedlák doběhl i s velitelem osádky ke mně a stěžoval si, že prase mu nechtějí zaplatit. Protože jsem byl komisařem, projednal jsem s velitelem zaplacení a sedlák odešel. A potom mně velitel tanku řekl: „Proč se zastáváš kulaka? Vždyť má veliký dům, koně, krávy, ovce, prasata, na něho pracují chudí lidé (Měl v té době 2 pacholky a dívku). To je kulak, takových se nezastávej!“ Tak jsem poprvé slyšel a pochopil slovo kulak. A pak v dlouhých nočních debatách s vojen. polit. pracov. pochopil jsem třídní politiku Sovětského svazu, vyprávěli mně o kolchozech i sovchozech, o odměňování za práci, vyprávěli mně o kombajnech, traktorech a zemědělské velkovýrobě při které se lidé tak nenadělají a rád na to vzpomínám i po letech, kdy vše je již i u nás uvedeno v život.

Státní silnice byla v důsledku přerušené železnice neustále přeplněna. Na Vyškov směřovaly kolony zavlečených polských a ukrajinských repatriantů, k Brnu pochodovaly pluky rumunské spojenecké armády, některé pod rudými vlajkami s hesly ať žije rumunská socialistická republika, jiné s vlajkami rumunského království a s hesly až žije král, až žije království, oběma směry putovaly ponejvíce pěšky tlupy Němců, starců a žen s dětmi, s vozíky, s dětskými kočárky, přespávaly po příkopech, na mlatech a do vesnic podél státní silnice zavlékly úplavici. Tak vypadal konec války na státní silnici od Vyškova do Brna. Vesnice mezi Rousínovem a Vyškovem byly vyjedeny, dřevo a otýpky spáleny a okres musel pro tyto obce dát mimořádný příděl paliva.

V Komořanech na pile Němce Julínka u státní silnice byla zřízena sovětská opravna automobilů. Kapitán, velitel opravny, byl z Leningradu a byl ubytován až do listopadu na č. 38 u s. Jos. Skácela. Pro menší jednotky sovětské armády bylo stálé ubytování na č. 116.

Když doznávaly poslední salvy děl v pevnůstkách vyškovské střelnice, tvořili se v osvobozených obcích Revoluční národní výbory. Revoluční národní výbor v Komořanech se tvoří z občanů české menšiny a proto nepřihlíží se k třídnímu složení.

Předseda - Jan Bednář, řídící učitel

Tajemník - Jan Skřivánek, stolař. děl.
Členové - Ludvík Ježík, zemědělec
Antonín Škrob, zedník
Bedřich Prášek, stolař. děl.
Jan Pilát, zemědělec
Bohumil Kašpír, stolař. děl.
Rudolf Chelík, stav. dělník
Jan Brtník, zemědělec
Jindřich Julínek, úředník
Leopold Očenášek, dělník
Karel Sedlák, autoklemp děl.
Bohumil Bednář, elektromontér

Činnost utvořivšího se Rev. nár. výboru, zejména v německé akci byla velmi náročná na obětavost, poctivost a snahu jeho členů řešit problémy života osídlování obce bez směrnic a platných zákonů. Německé obyvatelstvo podstatně změnilo svoje chování. Působilo dojmem ustrašenosti, ale snažilo se také různými cestami a podlézavostí dožebravat se ohleduplnosti s poukazováním na dlouhodobé „dobré“ soužití s českou menšinou. Ti nejaktivnější přísluhovači nacismu a nacisté odtáhli včas s ustupující německou armádou. Aby se zabránilo záškodnické činnosti a drancování německých domů, byly vytvořeny z české menšiny ozbrojené lidové milice. Členové RNV v prvních dnech zajišťovali zdraví a bezpečnost obyvatelstva a to odstraňováním mřšin, nevybuchlé munice, ubytování Sovětských jednotek, izolaci nepohodlných a provinilých občanů německé národnosti ve sběrném táboře v Rousínovci. Další jeho činností bylo zajišťování zemědělské výroby, neboť mnohá německá hospodářství přestala o zemědělství pečovat nebo byla opuštěna. Nejdůležitější úkol měl RNV při organizaci konfiskace majetku po Němcích, zrádcích a kolaborantech a jeho přidělení novým osídlencům. Dělo se tak ve spolupráci s ONV. Byly to dny téměř nepřetržitého zasedání při čímž největší tíhu starostí nesl tajemník RNV Jan Skřivánek. Při dosídlení bylo často nutno přemístit nebo zapůjčit stroje, náradí, nábytek, dobytek, rozdělit dosídlence na pozemky, zjišťovat a odhadovat válečné škody a pod. Každý den přinášel desítky a desítky problémů a otázek, které bylo nutno naléhavě řešit.

RNV zasedal téměř každý den a dlouho do noci. Převážná většina občanů, která našla v naší obci nový domov jsou občané, kteří byli ze svých domovů vyhnáni Němci v letech 1940 – 1944 a jejichž domovy byly zničeny v zájmu německé armády při rozšiřování střílnice vyškovské posádky v obcích Studnice, Odrůvky, Krásenko, Kulířov, Rychtářov, Lhota, Pařezovice, Senetářov, Ruprechtov. Mnozí dosídlenci přišli o své domovy při válečných operacích a mezi dosídlenci jsou i ti, kteří značnou část svého života byli odkázáni na milost bohatých sedláků a statkářů. Na přidělení domů a půdy, ale i movitého majetku po Němcích a zrádcích měli podle zákona č. 255/46 Sb. přednostní právo zahraniční vojáci, političtí vězni, repatrianti z Volyně a odbojoví pracovníci a partyzáni. A protože obec byla dosídlena před vydáním zákona, docházelo neustále ku změnám a přemísťování dosídlenců, což působilo velké potíže a nepříjemnosti, protože při osídlení domů bylo podchyceno jen zvířectvo a větší zemědělský inventář. Ne všichni osídlenci zemědělských usedlostí přišli s čestnými úmysly čestně pracovat a zajišťovat výživu národa a vybudovat si pro sebe a své děti nový domov. V tomto období dostávají také tito osídlenci, spekulanti název „zlatokopové“ a již 28. června 1945 zamítá RNV jejich žádost, aby se na jejich zemědělské usedlosti vrátili Němci, kteří byli odsunuti na práce při odstraňování válečných škod, nebo internováni pro svoji nacistickou nebezpečnost. Chtěli, aby tito Němci u nich v zemědělství pracovali.

V červnu 1945 rozšířila se mezi komořanskými Němci zpráva o možnosti optování pro ČSR a proto si hromadně podávají RNV žádosti o ponechání majetku a československé státní příslušnosti. A v revoluč. nár. výboru, který byl stále složen ze starousedlíků dochází k neshodám při hlasování o žádostech k optování projevuje RNV slabost vůči těm, kteří českému lidu přinesli tolik utrpení a strádání.

Za příklad uvádím hlasování RNV 3. června 1945 o opčních žádostech Němců.

Pro Jana Šmída z č.p. 12 hlasovalo 9 členů z 15.

Pro Josefa Kutscherauera z č. p. 10 hlasovalo 12 členů z 15.

Pro Frant Rybnitzkého z č. p. 110 hlasovalo 12 členů z 15

a tak dále, prostě všech 12 žádostí o optaci bylo schváleno a doporučeno 10 až 12 členy RNV. Rovněž i další žádosti 7 Němců o optaci RNV dne 18. srpna 1945 schvaluje. Ovšem na štěstí optice byla jen „kachna“ kterou se Němci utěšovali.

Na schůzi RNV 11 srpna 1945 je kooptován do národního výboru první osídlenec Slabík Antonín, kterému RNV přidělil národní správu na stolařské živnosti na p. č. 110.

Do obce se přistěhoval vrchní stráž. SNB Josef Malý, člen KSČ, dále Hynek Březina, předválečný člen KSČ, odbojový pracovník a dlouhodobý bojovník za práva dělnické třídy na rousínovsku a přebírá národní správu na stolařské živnosti p. č. 168.

30. srpna zvolil národní výbor rolnickou komisi, do které jsou již voleni osídlenci Ambroz Jan, Otevřel Frant., Pytela Richard, Kopřiva Jaroslav a Švancara František a spolu se starousedlíky Brtníkem Janem, Bednářem Bohumilem, Pilátem Janem, Škrobem Ant. a Julínkem Jindřichem pomáhají národnímu výboru zajišťovat zemědělskou výrobu.

7. září 1945 volí RNV jednoho volitele pro volby do ONV a Zemského nár. výboru.

Revoluční nár. výbor navrhl ze svých členů 4 kandidáty na volitele. Bednáře Jana, Bednáře Bohumila, Zejdu Josefa a Slabíka Ant. Protože žádný z kandidátů nedosáhl nadpoloviční většinu, bylo usneseno, aby kandidát na volitele byl zvolen na veřejné schůzi.

Protože nebylo prostředků na proplácení milice, byla tato v září zrušena a pro denní službu ponechání 2 členové - Novák Karel a Podaný František. Noční služby byly přidělovány mužům od 18 do 50 roků podle domovních čísel. Na žádost několika členů RVN přistěhoval se v srpnu do obce s. Josef Skácel, učitel komunista, aby od 1. září převzal vyučování ve druhé třídě, protože pro škol. rok 1945 – 1946 bylo zapsáno 53 školou povinných dětí. Protože v RNV byli jak již uvedeno převážně starousedlíci a docházelo k častým neshodám, rozhodl ONV ve Vyškově pro lepší konsolidaci obce jmenovat na přechodnou dobu pro obec správní komisi.

3. října 1945 byli ONV ve Vyškově jmenováni členové správní komise v tomto složení:

Josef Skácel, předseda za KSČ

Hynek Březina, místopředseda za KSČ

Karel Novák, člen za soc. dem. stranu

Jan Brtník, člen za čes. stranu lidovou

Zdeněk Petržela, člen za čes. stranu nár. social.

Úkoly správní komise byly obtížné, protože obec byla již osídlena a teprve koncem roku 1945 a začátkem roku 1946 počali uplatňovat přednostní právo podle zákona odbojoví pracovníci. Správní komise důsledně dbala, aby přednostní právo bojovníků za svobodu vlasti bylo plně respektováno.

V prosinci roku 1945 byly na příkaz vyšších orgánů před budovou MNV exhumovány pozůstatky padlých sovětských hrdinů a převezeny na společný hřbitov do Ořechoviček u Brna.

12. ledna 1946 byl v obci ustaven Svaz přátel SSSR. Předsedou byl zvolen Zdeněk Petržela.

12. ledna 1946 jmenovala správní komise po dohodě s politickými organizacemi Osvětovou radu v tomto složení:

Josef Skácel, předseda
Zdeněk Petržela, pokladník
Kopřiva Jaroslav, knihovník
Skácelová Růžena – jednatelka

Členové: Vykydal Rudolf, Otevřel Frant. A Kopřiva Jan.

V lednu 1946 bylo se správní komisí jednáno o přeložení státní silnice a to v úseku od domu č. p. 162 s. Balnohy až do Rusínova po dům p. Řičánka a to z pravé strany železnice na levou stranu železnice ve směru do Brna. Přeložení silnice bylo uskutečněno v roce 1947. Nedošlo k dohodě o rozšíření mostu v zatáčce u zastávky, protože ani železnice, ani státní silnice nechtěly nést náklad s přestavbou mostu.

V lednu 1946 provedla správní komise inventarisaci veškerého movitého majetku Němců a označila tento nálepkami - majetek státu. Stalo se tak proto, protože v domech se měnili správce a docházelo k výměně a zašantročování státního majetku.

21. března 1946 schválila správní komise první rozpočet české obce.

Potřeba	182 852,- Kčs
Úhrada	61 436,- Kčs
Schodek	121 416,- Kčs

bude uhrazen podle návrhu správní komise činžovní daní a obecní přírůžkou.

Správní komise projednala a schválila odměny za vedení národních správ a to v následující měsíční výši.

Frant. Kunc	4 000 Kčs
Antonín Slabík	5 000 Kčs
Bohumil Kašpír	4 000 Kčs
Jan Vašíček	4 000 Kčs

24. dubna 1946 rozhodla správní komise, aby na budově MNV byla odhalena pamětní deska padlým sovětským hrdinům v boji o obec.

Boj o charakter politického zřízení

Současně s revolučním národním výborem byla v obci založena Komunistická strana, která od svého založení byla hybnou i vedoucí silou celého politického i kulturního života v obci.

Veliké zásluhy na jejím založení i další činnosti má prvý předseda KSČ Jan Skřivánek, tajemník Revolučního národního výboru a Hynek Březina, předválečný člen KSČ, který se zúčastnil při zakládání jako instruktor. Po založení KSČ a dosídlení obce, přihlásily se k činnosti i další tři politické strany NF a to sociálně demokratická, čes. strana lidová a strana národně socialistická. KSČ měla ihned od svého založení největší počet členů a sympatizujících občanů. Proto byla již tehdy uznávanou vedoucí politickou silou v obci. Její členové v RNV ve správní komisí, v rolnické komisí, osvětové radě i na jiných úsecích veřejného života byli svou obětavou prací, důsledností, nezištností a revolučním nadšením příkladem ostatním občanům.

9. května 1946, v den prvního výročí osvobození naší vlasti, jsou v obci slavnostně předány dekrety všem osídlencům, kteří převzali majetek podle zákona 12/1945. Slavnostního shromáždění se zúčastnili zástupci ZNV, ONV a Národního pozemkového fondu. Při této příležitosti byla odhalena pamětní deska padlých hrdinů Sovětské armády za osvobození Komořan.

Dne 26. května 1946 byly v obci provedeny řádné demokratické volby, ve kterých získaly jednotlivé politické strany následující počet hlasů:

Komunisté	157 hlasů
Strana lidová	86 hlasů
Sociál. dem. str.	53 hlasů
Čes. str. nár. social.	46 hlasů

Na základě výsledků voleb byl utvořen nový MNV v tomto složení:

Za KSČ -	Hynek Březina	- předseda
	Antonín Štrajt	- člen
	Bohumil Bednář	- člen
	Václav Vlach	- člen
	Jan Pilát	- člen
	Antonín Slabík	- člen
	Josef Kratochvíl	- člen
Za ČSL -	František Otevřel	- člen
	Leopold Havlíček	- člen
	Josef Bezděk	- člen
	Bohuslav Skácel	- člen
Za Soc. dem. str. -	Karel Novák	- člen
	Jan Bednář	- člen
Za Nár. soc. str. -	Jindřich Šín	- místopředseda
	Vilém Gottwald	- člen

28. května 1946 byl uskutečněn první a v červnu druhý odsun Němců z Komořan. Správní komise dbala, aby celý odsun byl proveden podle příslušných směrnic a nařízení. Místní občané, vlastníci koňské potahy s radostí odvezli vysídlence do sběrného tábora ve Vyškově, odkud byli transportováni vlaky do různých částí Německa. Odsunem Němců a dosídlením obce končí významná činnost RNV a správní komise. Oba stáli u zrodu českých Komořan. Tohoto historicky významného aktu by nikdy nemohlo být dosaženo bez účinné poválečné podpory SSSR, který důsledně dbal na plnění postupimských dohod čtyř velmocí.

17. června 1946 byla poslední schůze správní komise, která rozhodla, aby do 1. září 1946 byla uvolněna a dána do provozu mateřská škola v bývalé německé škole.

Dne 4. července 1946 konala se ustavující schůze plena MNV. Zúčastnilo se jí všech 15 nově zvolených poslanců.

Při volbě do funkcí byli zvoleni

Hynek Březina - předseda MNV za KSČ

Jindřich Šín - místopředseda MNV za stranu čes. nár. soc.

Antonín Štrajt - člen rady MNV za KSČ

Josef Bezděk - člen rady MNV za čes. str. lidovou

Karel Novák - člen rady MNV za str. soc. dem.

Při volbě předsedů komisí byli zvoleni:

Finanční - Bednář Jan - soc. dem. str.

Zemědělská a osídlovací - Vlach Václav - KSČ

Osvětová a kulturní - Novák Karel - soc. dem. str.

Zdravotní - Skácel Bohuslav - čes. str. lid.

Bezpečnostní a vojenská - Slabík Ant. - KSČ

Zásobovací a výživy - Bednář Bohumil - KSČ

Stavební a plánov. - Gottwald Vilém - str. nár. soc.

Pokladníkem - Otevřel Frant. - čes. str. lid.

Správce obecního majetku - Pilát Jan – KSČ

Podle usnesení doplní politické strany komise podle klíče - 2 členy za KSČ a po 1 členu ostatní politické strany.

Předseda MNV Hynek Březina, rodák z Ostravska v době nastoupení do funkce byl stár 48 let. Pracoval od svého mládí v dělnickém hnutí jako horník na Ostravsku, později jako kočí u sedláků a teprve v Rusínově se vyučil stolařskému řemeslu u stolaře, komunisty Ludvíka Skály. Byl předválečným členem KSČ a v Rusínově stál vždy v čele stávkového boje stolařských dělníků za lepší pracovní i mzdové podmínky. V první republice byl členem městského zastupitelstva za KSČ v Rusínově. Proto již v roce 1941 přijelo si pro něj gestapo. Unikl zatčení a v lese na Říčkách jako horník vybudoval s komunisty Sedlaříkem a Potrusilem důmyslné podzemní kryty, ve kterých od r. 1942 ukrýval i sokolské odbojové pracovníky stíhané gestapem. Přes všechny pročišťovací akce gestapa, wehrmachtu i protektorátního četnictva nepodařilo se Němcům skupinu vedenou H. Březinou zlikvidovat.

Po osvobození Sovětskou armádou stál v čele Revol. měst. nár. výboru v Rusínově a jako instruktor OV KSČ zakládal od května organizaci KSČ na rousínovsku. V červenci převzal národní správu stolařské živnosti na č. p. 168 v Komořanech. Měl největší zásluhy na ideologickém růstu strany v duchu marx-leninismu a proletářského internacionalismu.

Dne 10.7.1946 se konala první schůze rady MNV, které se za správní komisi zúčastnil odstupující předseda správní komise s. Skácel. Projednala bezpečnostní opatření na 14. července 1946, kdy obcí projede prezident ČSR Dr. E. Beneš na cestě Moravou.

Rada vzala na vědomí znovu otevření hostince na č. p. 150 - Václava Šmída.

Na schůzi rady byla utvořena komise pro odhad válečných škod a jejími členy byli Jan Bednář, Karel Novák, Josef Bezděk, Gottwald Vilém a Slabík Antonín. Rada projednala žádost občanů osady „Cihelna“ o zavedení elektrické sítě do osady, ale pro nedostatek finančních prostředků bylo od realizace upuštěno.

Dne 1.11.1946 byl na vlastní žádost uvolněn z funkce tajemníka MNV s. Jan Skřivánek a na jeho místo nastoupil Josef Zbořil.

Práce nově zvoleného MNV není snadná, protože obyvatelé se vzájemně neznají. Mezi občany nejsou jako v jiných obcích tradiční přátelské vztahy, které pomáhají v řešení složitých situací jednotlivců. Proto téměř jediným pomocníkem obyvatelstva stává se MNV, který usiluje o vytváření vzájemné důvěry mezi obyvatelstvem. V důsledku rozvráceného národního hospodářství je život obyvatelstva ovlivňován přiděly lístkového systému a předpisy dodávkových úkolů pro zemědělce. Předpisy dodávkových úkolů nebyly neúnosné, například dodávkový úkol v dodávce vajec pro obec činil 51 000 ks na rok 1946. Přesto ale dodávkové úkoly některými zemědělci nebyly plněny. Vlastenecké nadšení u některých bylo jen předstíráno.

Bují spekulace a šmelina.

Této složité situace využívají i v naší obci představitelé nekomunistických stran k osočování činnosti MNV, ve kterém poslanci KSČ důsledně prosazují plnění Košického vládního programu a hospodářských úkolů. Demagogicky obhajují neplnění dodávek a přitom kritizují zásobování obyvatelstva lístkovým systémem.

Rok 1947 a 1948 je poznamenán celostátním zápasem o moc ve státě a snahou reakce o další zastavení socializace. Tento zápas přenáší se i do života obce a činnosti MNV.

Aby se zlepšilo zásobování obyvatelstva a hlavně dětí mlékem, usnáší se rada MNV dne 9. ledna 1947 provést soupis odstředivek a máselnic v obci, protože dodávky mléka jsou špatně plněny.

Dne 31. ledna 1947 zamítá plenum MNV žádosti neodsunutých Němců Frant. Dostálové, Jenofky Konečné, Františky Marischlerové, Jarmily Gottwaldové, Julie Kalivodové a Jílka o

vydání „osvědčení“ o národní a státní spolehlivosti s odůvodněním, že všichni jmenovaní vystupovali v době okupace jako fanatictí němečtí nacisté, posílali děti do německé školy nebo byli organizováni v Hitlerjugend.

Dále se plenum MNV usnáší, aby česká strana nár. social. odvolala z funkce poslance MNV Gottwalda Viléma, jelikož má za manželku Němku a to je příčinou nedůvěry všech členů MNV k řízení a jednání a stěžuje to spolupráci v MNV.

Dne 31. března 1947 dochází k bouřlivému zasedání plena MNV. Národně social. strana nesplnila usnesení plena z 31. ledna 1947 a neodvolala svého poslance V. Gottwalda, ale místopředsedu MNV za nár. social. stranu Jindřicha Šíny s odůvodněním, že neprosazuje usnesení nár. social. strany v MNV. V bouřlivé schůzi vzdává se poslaneckého mandátu Gottwald Vilém a opouští schůzi. Schůze plena na 5 minut byla přerušena, ale při znovuzahájení odmítli poslanci KSČ a social. dem. strany dále jednat. Protože plenum nebylo usnášení schopné, předseda schůzi plena ukončil.

8. dubna 1947 byla ukončena krize MNV. Národně - socialistická strana vyslala do plena MNV za poslance Karla Procházky a Emila Ševčíka s odůvodněním, že všichni náhradníci na kandidátce nár. social. strany na funkci poslance resignovali a proto nár. soc. strana vysílá výše jmenované. Za sociál. demokr. stranu resignoval na funkci poslance Jan Bednář a na jeho místo nastoupil Ant. Škrob. Předseda MNV vzal nové poslance do slibu a bylo přistoupeno k volbě místopředsedy. Volby místopředsedy odmítli se zúčastnit poslanci za nár. social. stranu. Volilo tedy jen 13 poslanců.

8 poslanců odevzdalo hlasy pro Karla Nováka, příslušníka sociálně demokr. strany.

1 poslanec odevzdal neplatný lístek a 4 lístky byly bílé. Byl tedy Karel Novák zvolen místopřed. MNV. Karel Novák byl krejčovský dělník. Pocházel ze staré sociálně demokratické dělnické rodiny z Tučap, která již za první republiky hájila zájmy dělnické třídy proti agrárikům a lidovcům. V Komořanech, kam se přiženil za první republiky stál vždy v čele kulturního dění české menšiny. Po osvobození byl zakladatelem a dlouholetým velitelem požárního sboru. Patřil celý život k oblíbeným divadelním ochotníkům.

Na schůzi plena bylo také rozhodnuto o pronájmu obecního sálu Tělocvičné jednotě Sokol, která se ustavila a zahájila činnost. Roční nájemné bylo stanoveno na 3 000 Kčs.

Protože MNV zamítl vydání „Osvědčení“ komorským Němcům, vydává toto „Osvědčení“ pro ně ONV vedený předsedou lidovcem a místopř. nár. socialistou. Plenum MNV protestuje proti tomu v ministr. vnitra.

23. dubna 1947 schválilo plenum MNV rozpočet na rok 1947 a to:

Potřeba	130 716 Kčs
Úhrada	58 410 Kčs
Schodek	72 306 Kčs

bude hrazen vypůjčkou.

Dále ve plenum MNV zabývalo otázkou scelování pozemků. Z NV poskytl na tuto akci 30 000 Kčs a plenum se usneslo, aby z každého ha půdy každý přídělce zaplatil 50,- Kčs na krytí nákladů spojených se scelováním.

KSČ podala plenu MNV návrh, aby drobní držitelé půdy do 0,50 ha obdrželi tuto půdu v blízkosti vesnice, což plenum MNV schválilo. Ovšem při scelování nemohlo toto usnesení být dodrženo, protože drobných držitelů byla převážná většina. Proto bylo s každým žadatelem o půdu jednáno a učiněn následující kompromis. Pokud trvá žadatel na přídělu 0,50 ha, obdrží 0,20 ha u vesnice a 0,30 ha ve vzdálenější trati. Pokud netrvá na přídělu 0,50 ha, obdrží žadatel 0,30 ha v blízkosti vesnice. Příděl půdy byl plánován na každé stanovní číslo. Zemědělské usedlosti byly vyrovnány na střední zemědělství, maximálně do 8 ha, pokud se

týkalo osídlenců, starousedlíkům musela býti ponechána plná jejich vlastní výměra, protože se jednalo o vlastnictví půdy. Cena za 1 ar se pohybovala podle bonitního zařazení od 150,- Kčs do 250,- Kčs ve staré měně. Farská půda byla při scelování vytyčena ve velikých celcích u trati k Podbřežicím. Po scelování byly nahrazeny staré německé názvy jednotlivých částí katastru, názvy českými, které se ale vzhledem k starousedlíkům, vžívaly pomalu a po HTÚP (hospod. tech. úpravě půdy) v roce 1951, kdy dostaly jednotlivé části katastru svoje čísla podle honového rozčlenění, užila se pro označení místa práce pouze čísla honů.

(Rozkaz v JZD pro pracující zní: „Dnes seješ na honě č. 8 a pod.)

Pro budoucí generace zachovávám nové české názvy tratí:

Za tratí, Pod hláskou, U zastávky, U hřiště, U splavu, Písky (Reiterperky), U střediska, U Hliníku, Pod silnicí, Záhumenice, Pod obrázkem, Rovné lány, Dlouhé lány, Zadní lány, Kamenná (štrugrunty), Nad Kamennou.

Boj o moc ve státě se stupňuje. Reakce podává nejen ve vládě, ale na pokyn „shora“ také v MNV neúnosné návrhy, s předpokladem, že těmito líbivými návrhy, které reakci nic nestály, si získá lid.

A tak v květnovém plenu MNV r. 1947 podávají zástupci národně social. strany K. Procházka a Emil Ševčík za nár. soc. stranu žádost o přidělení místa před obecnou školou na postavení pomníků Dr. E. Benešovi a T. G. Masarykovi. Plenární schůze MNV rozhodla, že místo bude přiděleno, až zástupci nár. soc. strany předloží schválené návrhy pomníků a oznámí, kdo bude pomník financovat.

V plenární schůzi MNV 9. června 1947 byl projednán rozpočet na rok 1948.

Potřeba	267 105,- Kčs
<u>Úhrada</u>	<u>100 668,- Kčs</u>
Schodek	167 047,- Kčs

Rada ONV, vedena předsedou lidovcem Kostelkou rozhodla zrušit volbu místopředsedy MNV Karla Nováka, i když tato byla zákonitě provedena, s odůvodněním, že odstoupivší místopředseda byl z národně socialistické strany a proto může být místopředseda zase jen zástupce nár. social. strany. A tak byl tedy zvolen místopřed. MNV za nár. soc. stranu Karel Procházka. Současně mu byl uložen úkol náborového pracovníka pro doly, protože nastala kalamita v zásobování pevným palivem. Pokud se pamatují, funkci náborového pracovníka nikdy nevykonával a pro doly také v obci nikoho nezískal.

Zápas o postavení pomníku, ne již oběma presidentům, ale jen T. G. Masarykovi je předmětem každého plenárního zasedání MNV. Zástupci nár. social. strany bojují o to, aby náklad nesl MNV. Konečně byl odhlasován návrh poslance Ant. Škroba, aby náklad na postavení nesla nár. soc. strana. Proti hlasovali navrhovatelé pomníku K. Procházka a E. Ševčík. Proto byli navrhovatelé pomníku nuceni uspořádat sbírku v sousedních vesnicích a za tyto peníze byla na betonovém podstavci umístěna busta T. G. Masaryka.

Aby nevznikaly v rozpočtech MNV nekryté schodky, rozhodla se vláda ČSR k zavedení dávek z nápojů, karet, šachů, domina, úředních potvrzení, psů, ze hry na kulečnicku a pod.

Rok 1947 byl velmi neúrodný v důsledku velikého sucha. Obilí zaschlo, později setí se ani nevymetalo.

Dne 16. září 1947 schází se MNV spolu s rolnickou komisí, jejímiž členy byli Vlach Václav, Josef Brtník, Rud. Chelík, Josef Bezděk, Ant. Škrob, Jan Pilát, Arnošt Zukal, Brunclík Al. Sedlák Metoděj a Kopřiva Jaroslav, aby společně projednali rozumné a nutné změny nových cest, úpravy katastru vůči sousedům, úpravy zahrad za domy, stanovení pozemků pro hřiště, kulturní dům, zastavovací plán a pod.

V této schůzi bylo dohodnuto přemístit polní cestu po levé straně Rakovce do Čechyně, vyrovnat hranice zahrad za pop. č. 71 až 78 - dále za č. 157 a 160. Bylo také usneseno upravit

hranice zahrad za č. 149 a č. 134. Pro tyto rozumné změny hlasovali všichni členové rolnické komise a poslanci všech politických stran mimo 2 zástupců národně soc. strany.

Dne 24. září 1947 pověřuje plenum MNV předsedu MNV H. Březiny k jednání se státní železniční správou o stavbě čekárny na zastávce Komořany a zároveň jej zmocňuje, aby z obecního rozpočtu bylo na stavbu čekárny přispěno obnosem 50 000 Kčs. Dále mu ukládá, aby při stavbě vlečky do nového závodu byla vybudována odstavná kolej pro nakládání cukrovky a vykládání řízků. Protože vlečka byla budována nákladem UP závodů, nemohl být požadavek MNV akceptován.

V říjnu 1947 oznámilo ministr. školství, že v katastru obce v trati Kamenné zřizuje přírodní botanickou rezervaci, jako nejsevernější oblast černomořské květeny (koniklece) a poplatek ve výši 450 Kčs ročně bude poukazován do rozpočtu MNV. Ve vyznačené botanické rezervaci je zakázáno vysazovat stromy, vyžínat trávu, vypalovat nebo vypásat trávu.

Dne 26. listopadu 1947 skládá v plenu MNV slib nový poslanec MNV za ČSM s. Lad. Vašíček. Na tomto plenu MNV odmítají poslanci podepsat legitimace vydané ONV pro osoby žijící ve smíšeném manželství s odůvodněním, že za okupace všichni krutým způsobem uráželi a zesměšňovali naše spojenecké státníky a vystupovali vždy jako Němci. Jednalo se o legitimace pro Roberta a Marii Dohnal, Karel a Růžena Marischler, Robert a Marie Schattud a Ondřej a Žofie Winter.

26.11.1947 byla v plenu MNV projednána změna katastrálních hranic mezi obcemi Komořany a Čechyně. Komorský katastr sahal až k zahradám za severním okrajem čechyňských zahrad. Z čechyňských zahrad se vstupovalo na pozemky komorských občanů. Proto asi 100 m pás komorských pozemků byl přičleněn k Čechyni a v náhradu obdržely Komořany pozemky v trati U zastávky.

Obec přispívá každoročně ze svého rozpočtu částkou 922,- Kčs berní správě ve Vyškově na „Živelní fond“.

26.11.1947 odhlasovalo plenum MNV zřízení poradny pro matky a kojence v budově mateřské školy a provedením tohoto úkolu je pověřen Josef Skácel.

Dne 29.11.1947 započalo se s budováním elektrické sítě do osady „Cihelna“. Práce se prováděly brigádnicky, většinou členy KSČ – Veltruský, Skácel, Pešek, Boh. Bednář, Fr. Helleport a další. Sloupy, původně borové obstaral v polesí Pozořice s. Fr. Pešek.

Po scelování pozemků koncem října 1947 bylo zakázáno používání starých polních cest. Nové polní cesty byly široké, přímé a na jejich úpravu byly ZNV vysílány brigády. Jejich práci řídil člen plenu MNV Pilát Jan.

19.12.1947 resignoval na funkci předsedy MNV Hynek Březina, protože národním správcem stolařské živnosti na č. 168 byl jmenován partyzán Matoušek, který si opatřil přednostní právo podle zákona 255/46, což Hynek Březina učinil až v pozdějších letech. Soudruh Březina se odstěhoval do svého domku v Rusínově. Partyzán Matoušek nevedl národní správu s péčí řádného hospodáře, opíjel se a přivedl podnik do úpadku.

V důsledku resignace předsedy MNV, nařídil ONV volby předsedy, náměstka a členů rady MNV, která se konala 19. prosince 1947. Volby funkcionářů řídil zástupce ONV s. Rybníkář. Při volbách se již jasně i v naší obci odrážel celostátní zápas s reakcí a reakčními záměry čes. strany lidové a nár. socialistické.

Přítomno bylo všech 15 poslanců plenu MNV. Za s. Březiny postoupil do plenu MNV za KSČ s. František Hunka. V ostatních politických stranách změny nenastaly.

Pro volbu předsedy se sdružily KSČ (7 poslanců) a sociál. demokr. strana (2 poslanci). KSČ navrhla za předsedu Františka Hunku. Při hlasování bylo pro Frant. Hunku odevzdáno 15 lístků, z toho 9 pro a 6 neplatných, bílých. Při volbě náměstka bylo odevzdáno 15 lístků, z toho 6 bílých, 7 pro Ant. Škroba, 1 pro Jana Piláta a 1 pro K. Nováka. Bylo proto

přistoupeno k užší volbě mezi Škrobem Ant. a Janem Pilátem. Při užší volbě obdržel Ant. Škrob 9 hlasů a Jan Pilát 6 hlasů.

Do rady byli zvoleni: Jan Pilát – KSČ

Josef Bezděk – čes. str. lidová

Karel Procházka – str. nár. soc.

Nový předseda MNV František Hunka se narodil 20. ledna 1901 v Rusínově v početné rodině dvanácti dětí. Od mládí pracoval v dělnickém mládežnickém hnutí, které mělo v Rusínově hluboké tradice. Vyučil se malířem a natěračem a pracoval jako dělník u různých zaměstnavatelů, nejdéle v Rusínově u fy. Osolsobě, kde se jej dělníci pro jeho bojovou a nesmlouvavou zásadovost zvolili za předsedu závodního výboru. Do KSČ vstoupil při jejím založení v roce 1921. V Kroužku, kde později bydlel, byl vždy KSČ kandidován do obecního zastupitelstva. I když byl navržen za starostu, nebyl jako komunista okresním úřadem schválen. Za války účinně pomáhal ilegálním komunistickým pracovníkům, jak potravinami, tak i penězi, které sbíral mezi dělníky. Do Komořan se přestěhoval v r. 1946. Později, když nemohl pro zhoršený zdravotní stav vykonávat funkci předsedy MNV, ani své povolání, převzal jej ONV za tajemníka MNV v Podbřežicích. Zemřel poměrně mlád a v řadách komunistů i komorských poctivých občanů bude vždy vzpomínán jako člověk čestný, zásadový, přímý a upřímný, který celý život zasvětil práci v Komunistické straně a dělnickém hnutí.

Celostátní zápas s reakcí o moc ve státě přenáší se i do plena MNV v Komořanech a vrcholí na veřejné schůzi plena dne 11. února 1948. Na této veřejné schůzi projednává MNV žádost Josefa Tomana, kulturního referenta národně social. strany o národní a státní spolehlivost. Jmenovaný se do naší obce přistěhoval v roce 1947 z Třebíče a zřídil si na farské zahradě se svolením faráře Boučka výcvik psů. Jeho styky s národně social. reakcí sahaly vysoko. Cvičil dokonce psy pro rodinu presidenta Dr. E. Beneše.

Proti vydání „osvědčení“ vystoupil s. Josef Skácel a přečetl přípis SNB z Třebíče, který sdělil, že Josef Toman je kolaborant a fašista nejhrubšího zrna. Plenum MNV žádost jmenovaného zamítlo, ale na protest opustili nár. soc. poslanci zasedání plena.

Soudruha Josefa Skácela fašista Toman zažaloval pro urážku na cti a Drtinova justice pracovala proti komunistům velmi rychle. Již 25. února 1948 byl s. Skácel předvolán k soudu. Ale ani výmluvný nár. social. advokát Michalík nevěděl, z čeho má obžalovaného vinit, když tento předložil přípis SNB z Třebíče o fašistické činnosti Josefa Tomana. Roztřesená Drtinova justice proto s. Skácela osvobodila.

Celostátní jednohodinová stávka 24. února 1948 probíhala i v naší obci. Stolařští dělníci shromáždili se v stolařské dílně na č. 168. Stávkovou schůzi řídil: Oldřich Res, předseda závodního výboru, jako referenta vyslal OV KSČ s. Josefa Skácela, člena OV KSČ. Na této schůzi byla vypracována revoluce, ve které se žádalo, aby reakční ministři, kteří podali demisi, nevrátili se již nikdy do vlády. Resoluce byla odeslána předsedovi vlády s. Klementu Gottwaldovi.

25. února 1948 byl utvořen místní akční výbor národní fronty, jehož předsedou byl zvolen Josef Skácel. AV NF vypracoval rovněž resoluci podobnou obsahu jako výše uvedený závodní výbor stolařských dělníků. Poněvadž někteří poslanci MNV odmítli podporovat Gottwaldovu vládu, byli AV NF zle svých funkcí odvoláni. AV NF dal kolaboranta a fašistu Josefa Tomana zajistit u okresního soudu ve Vyškově, Za dva dny jej soud propustil a tento okamžitě uprchl do ciziny.

Ihned po odvolání poslanců MNV byl utvořen nový národní výbor.

O další socializaci bylo rozhodnuto delegáty ROH a zástupci rolnických komisí v památných Únorových dnech v Praze. Za naši obec se sjezdu rolnických komisí zúčastnil Jan Pilát. Drtivá většina obyvatelstva naší obce dala svým postojem najevo, že nemá nic společného

s obhájci kapitalistického zřízení, kteří byli nuceni odejít z veřejného života. Mnohé nedořešené problémy v obci byly na návrh AV NF urychleně dořešeny. Na ochranu závodů na č. 146 a 168 a ochranu obce vytvořila se Lidová milice. Dne 28. dubna 1948 sešlo se očištěné plenum MNV. Nové členy jmenoval podle pokynů ÚAV NF místní AV NF a schvaloval je OAV NF.

Reorganisovaný MNV měl toto složení:

Předseda: Frant. Hunka za KSČ
Náměstek: Jan Hajný za ROH
Členové: Jan Pilát za KSČ
Ant. Slabík za KSČ
Josef Kratochvíl za KSČ
Bohumil Bednář za Sbor dobr. hasičů
Karel Zouhar za JSČZ (Jed. svaz čes. zem.)
Tomáš Musil za KSČ
Josef Dokoupil za stranu soc. dem.
Jan Toufar za čes. str. lidovou
Alois Boček za čes. str. lidovou
Frant. Pešek za Těl. jed. Sokol
Anna Kalousková za Čs. svaz žen
Bohumil Kašpír za lid. mysliv. společ.
Alois Jedlička za JSČL

Za členy rady byli zvoleni: Pilát Jan, Boček Alois a Kašpír Bohumil

Volební schůzi řídil předseda AV NF Josef Skácel. Nové plenární zasedání MNV projednalo situaci v obci po scelování a usnáší se na zavedení pracovní povinnosti, aby mohly být upraveny nové komunikace, ale hlavně nová silnice na želez. zastávku. Dále byla plenum MNV pro blížící se celostátní volby schválena volební komise ve složení: Boh. Kašpír, Alois Jedlička, Antonín Salcburger, Lad. Vašíček, Tomáš Musil, Anna Kalousková a uč. mat. školy Anežka Skřivánková č. p. 128.

V osadě cihelna byla vybudována veřejná studna. Dne 9. května odhlasovalo Ústav. nár. shromáždění Ústavu 9. května.

Dne 30. května byly konány všeobecné volby do Národního shromáždění.

Strany a společ. org. obrozené Národní fronty šly do těchto jako jednotný blok pracujících se společnou kandidátkou.

V Komořanech volilo do ÚNS 356 voličů -168 mužů a 188 žen.

Platných hlasů pro společ. kandidátku bylo odev. 348

bílých - nesouhlas se spol. kand. 7

neplatných 1

Dne 7. června resignoval na funkci presidenta Dr. E. Beneš.

Dne 8. června podepsal Ústavu předseda vlády Klem. Gottwald.

Dne 14. června 1948 byl zvolen presidentem republiky Klement Gottwald a tak poprvé v dějinách republiky stává se presidentem dělník a tím je definitivně dovršen zápas dělnické třídy vedené KSČ o moc ve státě. Dělnická třída vedená KSČ stává se vedoucí silou ve státě.

Dne 27. června 1948 sloučila se sociálně demokrat. strana s KSČ. V Komořanech někteří staří sociál. demokraté do KSČ nevstoupili – Ant. Škrob, Karel Novák, Václav Šmíd, Ant. Salcburger a jiní s odůvodněním, „ že ze zásady kabát nepřevlékají“. Byli vesměs stoupenci pravicového křídla soc. dem. Zprofanované reakční živly ve státě, pokud to šlo, uprchly na západ nebo byly odstraněny akčními výbory z veřejného a politického života. V Komořanech očištu svých řad neprovedla čes. strana lidová a strana čes. nár. socialistů a přestaly existovat.

Aby bylo zlepšeno zásobování obyvatelstva potravinami i spotřebním zbožím a zamezilo se šmelině a prodeji „pod pultem“, (prodej jen známým) byly vytvořeny cenové a kontrolní komise, které prováděly kontroly v obchodech. V Komořanech funkci cenové a kontrolní komise vykonávali: Bohumil Bednář a Jan Hajný, poslanci MNV.

V Praze se připravuje XI. Vsesokolský slet. Na tento se připravuje žactvo, dorost, muži i ženy z naší obce. Vláda ČSR přes velké potíže zásobovací i potíže s textilem - (vše bylo na potravinové lístky a na šatenky) vynaložila veliké úsilí, aby tento slet důstojně reprezentoval Československo a českoslov. tělovýchovu. Slet byl zneužit reakčními silami k pokusu o kontrarevoluční puč v Československu a proto po ukončení sletu provedly AV NF důslednou očistu od reakčních protisocialistických buržoasněměšťáckých živlů v Sokole. V Komořanech od založení Sokola stáli v popředí komunisté, ale i zde bylo nutno několik jednotlivců pomýlených západní propagandou zbavit členství.

Zásobovací situace se podstatně nelepší. Zemědělská výroba klesá, dodávky se neplní a proto 12. listopadu 1948 schází se plenum MNV spolu s vyživovací komisí na důvěrné schůzi, aby projednalo plnění dodávkových úkolů v obci. Plenum se usnáší, aby před každou ohlášenou domácí porážkou bylo prase prohlédnuto 3 členou komisí ve složení s. Čánek, Jedlička a Pešek, kteří zjistí váhu prasete, aby odevzdání povinné dávky sádla bylo správné. Dále byla na této schůzi utvořena komise pro předpis a kontrolu plnění dodávkových úkolů ve složení s. Pilát, Skácel, Baldík.

Po scelování pozemků, narůstal problém s obděláváním opuštěných pozemků. 20 ha farských pozemků zůstalo po scelování neobděláváno a Pisky (Reiterperky) byly neplodnou džunglí lebedy, bodláků a ohnice. Nucené nájmy nic neřešily, dobří zemědělci nesli tíhu dodávek, slabí a málo schopní zemědělci neplnili a nuzovali nejen oni, ale i dobytek. Zařízení chátrala, na mnohých usedlostech se měnili majitelé, dobytek ztrácel užitek.

Nesourodost obyvatelstva v Komořanech a poválečné hospodářské těžkosti byly příčinou, že třídní boj probíhal ostřeji, než by se dalo očekávat v osídlení obci, v níž převážná většina obyvatel neměla na kapitalismus veselé vzpomínky.

Našli se i v Komořanech lidé poblouznění protisocialistickou propagandou a tak začalo na konce roku 1948 a na počátku roku 1949 v obci divné ovzduší.

Funkcionáři stranické organizace a národního výboru dostávali výhružné dopisy, v nichž šibenice naznačovaly zřetelné úmysly pisatelů.

Na jaře roku 1949 odhalila státní bezpečnost v obci část ozbrojené protistátní skupiny, jejíž členové z nenávisti k socialistickému zřízení se stali snadnou kořistí zahraničních agentů. Vedoucímu skupiny Ant. Slabíkovi, faráři Bočkovi a švagrové Slabíka Bedřišce Slavíkové se podařilo ve spojení s příslušníky komorské SNB uprchnouti a dostat se za hranice republiky. Pravoslav Melichárek byl na útěku se zbraní v ruce těžce zraněn a zemřel. Sedm osob bylo zatčeno a odsouzeno na dobu od 5 do 20 roků, jeden doživotně. Byli to příslušníci stanice SNB v Komořanech - Svoboda doživotně, Prokop 15 let, Hromek 5 let, dále občané Rud. Vykydal, bratři Daňkovi, Václav Šmíd a další. Všichni patřili do protistátní skupiny Světлана vedoucí Ant. Slabík a Bedřiška Slavíková, řízené agentem agrární zkrachované strany Vávrou - Staříkem, který za války hovořil z Anglie a po válce zůstal ve službách anglo - americké rozvědky. V souvislosti s rozsudkem byl u odsouzených zabaven nemovitý majetek buď úplně a to dům a hostinec č. 150 a částečně dům č.p. 149 a č.p. 16. Na ochranu stolařských závodů vytvořili si stolařští dělníci Lidovou milici, která měla stanoviště v stolařském závodě č.p. 146. Do Lidové milice byli také přibráni někteří členové místní organizace KSČ a to Frant. Štercl, Ludvík Veltruský, Ladislav Vašíček, Josef Skácel a Václav Staněk. Velitelem byl s. Kupka stolařský dělník bytem Dražovice.

LM v Komořanech podléhala pod velitelství LM - UP závodů v Rusínově, cvičila každou neděli a v době pohotovosti měla noční služby v závodě č. 146. Po přičlenění stolařských závodů č. p. 146 a 168 pod UP závody v Rusínově byla začleněna do LM UP závodů.

Je významnou historickou skutečností, že již v únoru 1948, v rozhodujícím mocensko - politickém střetnutí sil sociálního pokroku s reakcí, i v naší vesnici stála převažující většina drobných a středních zemědělců v pevném bojovém šiku po boku dělnické třídy a mnozí vstoupili do KSČ, ale v dalším zápase, při budování socialistické vesnice, z hlavní obavy o majetek – stranu opustili např. Pytela R., Plhal Jan, Švancara Fr., Ambroz Jan, Mixa Jos., Němec Fr., Kupčik Jan, Jedlička Al, Skřivánek Vl. a jiní.

Jednota dělnické třídy a převážné části pracujícího rolnictva, vytvořená Komun. str. Českoslov. rozhodla o společenské orientaci našich národů na osudové křižovatce Února 1948.

Období třídního zápasu v letech 1945 - 1948 bylo i v naší obci nejmasovější politickou školou, v níž sílila KSČ a rostly četné kádry stranických vesnických funkcionářů, kteří byli povoláni do funkcí v okrese i kraji s. Helleport, Andrla, Vašíček, Skácel, Němeček, Šterclová. Politické zocelování členů strany a funkcionářů se stalo významným politickým faktorem a velkým zdrojem sil při uskutečňování obtížného úkolu, jakým byla socialistická přestavba zemědělství. Velikým pomocníkem strany byla v naší obci dobře pracující místní skupina ČSM. Dne 13. února 1949 projednává plenární schůze MNV plán zemědělské výroby v první pětiletce na veřejné schůzi se zemědělci a poprvé se mezi zemědělci hovoří o družstevní zemědělské výrobě a zemědělci zaujímají stanovisko k pětiletému plánu v zemědělství.

K plánování v zemědělství nemají důvěru a hovoří, že pole není fabrika, nemá střechu a poukazují, že hlavním činitelem je počasí a nábožensky založení všechno skládají na Boha.

Plenární schůze MNV za účasti široké veřejnosti se usnází, aby každý muž jod 15 do 55 roků odpracoval na společných zařízeních 20 hodin a každá svobodná, bezdětná a zdravá žena - 10 hod. Od června 1949 byli funkcionářům MNV přiděleni na pomoc újezdní tajemníci ONV. Tito byli řízeni přímo předsedou ONV a příslušnými referenty odborů ONV. Navštěvovali plenární zasedání MNV a pomáhali hlavně při řešení obtížných zásobovacích potíží.

Dne 16. června 1949 byli na doporučení AV NF kooptováni do plena MNV za poslance Kopřiva Jan, studující za ČSM a Pivodová Josefa a Šinová Frant. za Českoslov. svaz žen.

28. září 1949 rozhodlo plenární zasedání MNV o definitivním přidělení rodinných domků dosavadním uživatelům, které byly konfiskovány podle zákona 108/45.

K výročí VŘSR byla 2. listopadu 1949 slavnostní „Veřejná schůze s bohatým kulturním a tělovýchovným pořadem připraveným ČSM a Sokolem. Do Sovětského svazu byla odeslána zdravice, kterou podepsali funkcionáři strany a MNV a společenské organizace vyvíjející činnost.

Těl. jed. Sokol, SČSP, Rodičovské sdružení, Jednotný svaz čes. zemědělců, Sbor dobrovolných hasičů a ČSM.

Rok 1950 byl politicky velmi rušný, neboť organizace KSČ připravují realizaci usnesení IX Sjezdu KSČ. Sjezd dal komunistům základní strategickou orientaci jak dál v budování socialistické společnosti. Řčení s. Gottwalda že „nebude u nás socialismu bez příchodu vesnice k socialismu“, bylo náplní všech výborových a členských schůzí KSČ.

U vědomí, že „kádry rozhodují vše“, dochází k častým změnám v MNV, v Jednotném svazu čes. zemědělců i Českosl. svazu žen. Brzdou pro rychlejší postup při socializaci naší vesnice bylo to, že v kádrovém obsazení zemědělských funkcí museli jsme stavět na zodpovědná místa komunisty zemědělce, jejichž výsledky v hospodaření byly slabé.

Aby bylo možno lépe prosazovat socializaci v zemědělství, reorganizuje AV NF nejdříve výbor Jednotného svazu čes. zemědělců a navrhuje do funkce předsedy Františka Krause, středního zemědělce (7 ha), místopředsedou Ambroze Jana (7 ha), Zouhara Karla, Plhala Jana, Piláta Jana, Sanetníka Frant. A Šinovou Františku.

Dále navrhuje AV NF reorganizaci výboru žen při Jednot. svazu čes. zemědělců. Za předsedkyni byla navržena Pivodová Josefa, místopř. Ježíková Josefa, za jednat. Kalábovou Marii.

Dne 3. března 1950 utvořil se přípravný výbor JZD ve složení: Frant. Kraus, předseda, Josef Skácel, místopř., členové – Kalousková Anna, Zouhar Karel, Jedlička Alois, Šínová Františka a Dokoupil Josef.

Dne 7. března 1950 odvolává rada MNV se souhlasem Fondu nár. obnovy národního správce stolařské živnosti Františka Kunce na č.p. 133 a celý objekt doporučuje Státní traktorové stanici.

Dále rada MNV ruší se sklizní nájmy obecních pozemků a veškeré farské, obecní a opuštěné pozemky předává po sklizni JZD asi 50 ha. Pozemky nehodící se k honovému hospodaření doporučuje pronajímat členům JZD.

19. května 1950 byl AV NF představen na veřejné schůzi reorganizovaný a rozšířený MNV podle vládního usnesení č. 14 ze dne 28. února 1950.

Volbu předsedy, náměstka a předsedů komisí provedlo zástupce ONV s. Josef Hejda. MNV byl podle vládního usnesení rozšířen z 15 na 24 poslanců a po volbě měl toto složení:

Předseda: Helleport Frant. – bezpeč. refer.

Náměstek: Pilát Jan – ref. zemědělství

Andrla Vladimír - ref. práce a sociál. péče

Hajný Jan - ref. škol a kulturní

Hunka Frant. - ref. finanční

Pražák Karel - ref. stav. a tech.

Další poslanci MNV: Škrob Ant, Zouhar Karel, Vašíček Ladislav, Šterclová Marie, Kašpír Bohumil, Kalousková Anna, Bednář Jan, Kamrla Ludvík, Bednár Bohumil, Sedlák Karel, Orálek Bohuslav, Ambroz Jan, Kalábová Marie, Sedlák Alois, Kupčák Jan, Šenkýř Václav.

Reorganizovaný MNV se zavazuje zástupci ONV, že bude ze všech sil podporovat a upevňovat JZD a poslanci, zemědělci půjdou příkladem a stanou se členy.

Nový předseda MNV s. Frant. Helleport se narodil r. 1924. Od svého mládí pracoval v dělnické mládeži v Rousínově. Jako komunistický organizátor dělnické mládeže byl za okupace zatčen a vězněn v koncentračním táboře. Do Komořan se přistěhoval v r. 1946. Pracoval většinou ve výboru místní org. KSČ od r. 1949 jako předseda. Zkušenosti v lidové správě pro své mládí neměl. Pracoval jako tajemník OV KSČ – v roce 1950 byl povolán za tajemníka KV KSČ a z tohoto důvodu vzdává se funkce předsedy MNV. Ve funkci předsedy zažil počáteční období socializace vesnice – společné žně v r. 1950 a již v srpnu 1950 resignuje na funkci předsedy MNV.

18. června 1950 svolal MNV veřejnou schůzi na projednání plánu společných žní. Schůze se zúčastnilo 122 občanů, převážně zemědělců.

V obci bylo oseto 215 ha obilovin a k dispozici byl 1 traktor Formall, 1 samovaz, 1 samovaz s traktorem byl plánován ze Státní traktorové stanice. Žňový plán byl rozpracován na každého jednotlivce. Členové JZD mají společné výmlatiště.

20. 9. 1950 byla rada MNV seznámena jak již uvedeno s rozsudkem státního soudu ve věci protistátní organizace Světлана. Převzala proto do správy propadlý státu dům č.p. 150 - hostinec a přilehlé místnosti a upravila z nich klubové místnosti, čítárnu, knihovnu a v sále se v sobotu a v neděli OB promítaly filmy. Konaly se zde také veřejné schůze. Členská základna JZD se upevňuje a rozšiřuje a po sklizni jsou pozemky členů JZD, farské, obecní a opuštěné sceleny do honů, aby se mohlo využít mechanizace Státní traktorové stanice.

11. srpna 1950 byl doplněn MNV. Pešek Frant. Byl zbaven funkce poslance, zbaven členství v KSČ pro nedovolené hospodářské manipulace ve funkci národ. správce. 20. září 1950 se reorganizuje AVNF MNV. Odvolává z funkce poslance Sedláka Aloise a Kupčika Jana,

poněvadž neplní jako zemědělci slib, ke kterému se zavázali 19. 5. 1950 a navrhuje za poslance Frant. Otevřela a Šmídovou Anežku za JZD.

Ve školách začíná v r. 1950 akce společného stravování. Rodiče akci nedůvěřují a šeptají si, že ty děti, které se přihlásí, půjdou do společných domovů, kde budou z nich uděláni komunisté. Proto zájemců o společné stravování je málo i když jsou obědy poskytovány zdarma. Akci společného stravování podporují závody, ONV i MNV. Také plenum MNV schvaluje příspěvek 1 000 Kčs pro osmiletou střední školu v Rusínově. Do funkce tajemníka MNV byl schválen Josef Pavlík, důchodce, který funkci tajemníka vykonával ve Vítovicích.

V srpnu 1950 dochází ke změně ve funkci předsedy MNV. Soudruh Frant. Helleport je povolán stranou do funkce tajemníka KV KSČ a protože v nové funkci bude hodně zaneprázdněn po večerech na schůzích organizací, nebude se moci věnovat funkci předsedy MNV.

Z plena MNV je pro tuto funkci vybrán a stranou KSČ doporučen mladý poslanec MNV soudruh Vladimír Andrla narozen 16. ledna 1924 v Němčanech a ve svých 26 letech se ujímá funkce předsedy MNV. Pochází ze zemědělské rodiny. Po vyučení prodavačem přichází v r. 1949 jako vedoucí prodejny Včela do Komořan. Od svého příchodu do Komořan pracuje aktivně v ČSM i KSČ a podílí se svou prací na nejslavnějším období v činnosti ČSM. Do funkce předsedy MNV přichází v nejtěžším, v nejsložitějším a rozhodujícím zápase o socialisaci vesnice. V tomto zápase nekompromisně bojuje a hájí linii strany, což je velmi nepopulární, zejména mezi zemědělci. Stojí v čele všech budovatelských akcí v obci, nechybí na žádné brigádě pro JZD ať v době sklizně nebo budování výrobních zařízení JZD.

Pro svůj příkladný rodinný život a péči o rozvoj socialistické vesnice požívá plných 15 let důvěry občanů a je volen za předsedu MNV. Za jeho působení je postavena nová „Požární zbrojnice“, ale hlavně z jeho iniciativy je milionovým nákladem provedena regulace Rakovce a tím odstraněno dlouholeté nebezpečí pro majetek občanů v dolní části obce.

Z funkce předsedy MNV je po 15 letech uvolněn pro pověření do vyšších stranických a státních funkcí.

V říjnu 1950 je odvolán z funkce místopředsedy MNV Pilát Jan, protože ztrácí důvěru zemědělců a je brzdou při socialisaci vesnice. Do této funkce doporučil AV NF zemědělece Karla Zouhara.

V roce 1950 je zahájena stavba hasičské zbrojnice na likvidované zemědělské usedlosti č. 57, která pro stáří zchátrala a zůstala opuštěna.

Rokem 1950 končí v podstatě dosídlení obce a MNV pod vedením strany zaměřuje veškeré své úsilí do zápasu o socialistickou vesnici.

Jaká byla roztržitost půdy po scelování v roce 1947 vyplývá z přehledu o osídlení obce a stav roztržitosti je podchycen z roku 1950 při založení JZD.